

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er et led i opfølgningen af den redegørelse om beskyttelse og benyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, som den daværende miljø- og energiminister i foråret 2000 afgav til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Desuden præciserer forslaget vandløbslovens regler om, at økonomiske spørgsmål kan indbringes for taksationsmyndighederne efter lov om offentlige veje. Disse præciseringer fremgår ikke tilstrækkeligt klart af lov nr. 466 af 7. juni 2001 om ophævelse af lov om landvæsensretter og om ændring af forskellige love som følge af nedlæggelse af landvæsensretterne (Overførsel af landvæsensretternes sager til andre myndigheder), jf. L 207, Folketingstidende 2000-01, till. A, spalte 6416.

Lovforslagets hovedformål er at modernisere vandløbslovgivningen i Tøndermarsken, så der som udgangspunkt kommer til at gælde de samme bestemmelser vedr. vandløb som i den øvrige del af landet. Dette sker ved, at myndighedsstrukturen ændres, og at vandløbsloven fremover tillige vil finde anvendelse på anlæg til indtagning og indpumpning samt videreledning af vand til bevanding af skelgrøfter i Tøndermarsken. De særlige afvandingslove for Tøndermarsken fra 1925 og 1938 ophæves og afløses af vandløbslovens almindelige regler, herunder reglerne om offentlige pumpelag. Forslaget indgår i regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser »En enklere offentlig sektor« (august 2002).

Forslaget indebærer bl.a.,

- at der opnås en forenkling af lovgivningen om vandløbsforholdene i Tøndermarsken,
- at myndighedsansvaret vedrørende vandløb samles hos Sønderjyllands Amtsråd. Herved opnås en klarere og mere entydig placering af myndighedsansvaret. Dette skaber bl. a. grundlag for et mere effektivt amtligt tilsyn, og
- at der bliver en bedre sammenhæng med bestemmelserne om myndighedsansvar i loven om be-

skyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken. Dette gælder bl.a. spørgsmålet om tilvejebringelse af vandløbsregulativer og om amtets tilsyn.

Hele Tøndermarsken, bortset fra Margrethe Kog, er afvandet i henhold til lov nr. 137 af 18. april 1925 med senere ændringer, jf. lovbekendtgørelse nr. 270 af 22. april 1988. Afvandingsloven blev senere suppleret med en tillægslov, lov nr. 52 af 10. marts 1938 med senere ændringer, jf. lovbekendtgørelse nr. 271 af 22. april 1988.

Begge love blev ændret ved lov nr. 466 af 7. juni 2001 om ophævelse af lov om landvæsensretter mv. Herved overgik landvæsenskommissionens beføjelser til at træffe afgørelse om vandløbsforbindelser mv. til vandløbsmyndigheden med klageadgang til Skov- og Naturstyrelsen, medens landvæsenskommissionens beføjelser til at træffe afgørelse vedrørende udgiftsfordeling overgik til taksationsmyndighederne efter lov om offentlige veje.

Med hjemmel i tillægsloven fra 1938 er der fastsat nærmere bestemmelser i regulativ af 13. oktober 1941 med senere tillæg vedrørende de under bestyrelse af Digelaget for Marsken ved Tønder værende anlæg.

Afvandingen i Tøndermarsken gennemførtes efter vedtagelsen af afvandingsloven fra 1925 ved at bygge ådiger på begge sider af Vidåen og dens tilløb. Derved beskyttes de lavtliggende marskarealer mod oversvømmelser fra oplandet. I forbindelse med afvandingen blev det allerede dengang omfattende system af kanaler og skelgrøfter udbygget. Vandstanden reguleres ved hjælp af stemmeværker, pumpestationer og frisluser til Vidåen.

Alt efter funktion må der skelnes mellem grøfter og kanaler, der hele året har en afvandingsfunktion, grøfter og kanaler, der har en bevandingsfunktion om sommeren og en afvandingsfunktion om vinteren, samt grøfter og kanaler, der udelukkende har en bevandingsfunktion.

I sommerperioden foretages indpumpning af vand fra Vidåen, således at vandstanden i bevandingskanaler og skelgrøfter holdes konstant. Om vinteren fjer-